

บทบาทแกนนำเยาวชนในการจัดทำ แผนพัฒนาประเทศบ้านเมืองแก

ณ วัดบึงแก เทศบาลตำบลเมืองแก

อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์

ระหว่างวันที่ ๕-๖ กันยายน ๒๕๕๔

เป็นส่วนหนึ่งในการระดมปัญหา ในด้านต่างๆ ของชุมชน

๑. ปัญหาและสาเหตุที่มีในแต่ละด้าน
๒. ภาพที่อยากเห็น

ระดมความคิด เพื่อหาปัญหาของแต่ละด้าน

ดู วิดีโอคลิป (กระตุ้นด้วยสื่อ)

“มหกรรมอาหารไทบ้าน ศูนย์การเรียนรู้ชาวดิน จ.ขอนแก่น”

“นิทาก้อมของเยาวชน บ้านโคกกลาง จ.ขอนแก่น”

อยากมีวิดีโอที่เป็นเรื่องราวของชุมชนตนเองบ้าง

การนำเสนอ

“งานด้านพัฒนาสังคมศาสนาวัฒนธรรมและการศึกษา”

การนำเสนอ

“ด้านสิ่งแวดล้อม”

การนำเสนอ

“ด้านการเกษตร”

บทบาทกิจกรรมของแต่ละกระทรวง

- ปัญหาของแต่ละกระทรวงมีอะไร
- ภาพที่แต่ละกระทรวงต้องการจะเห็น

โครงการเร่งด่วน จากปัญหาทั้งหมดของแต่ละกระทรวง ที่ระดมความคิดเห็น

๑. จัดค่ายชุมชนสามัคคี
๒. เปิดโรงเรียนพี่สอนน้อง(สอนวิชาการ)
ทุกบ่ายวันอาทิตย์
๓. เยอาชน, สภาผู้นำ, ครอบครัว
ต้นแบบ มาสดมมนต์ทุกวันพระ
๔. ครีวเรือนสะอาดและเป็นระเบียบ
๕. ส่งเสริมเยอาชนเลี้ยงไก่และเลี้ยงปลา
๖. ปลูกผักสวนครัวอย่างน้อย ๕ ชนิด
๗. การทำบัญชีครัวเรือน

ออกแบบโครงการของแต่ละด้าน

ออกแบบโครงการของแต่ละด้าน(๒)

กระบวนการเกษตรและอาชีพ

คณะรัฐมนตรี

รัฐมนตรี : พ่อขับ อุดหนุน

รองรัฐมนตรี : ๑. สมหมาย รักษ์ชอบ

๒. เบญจรงค์ งามเพือก

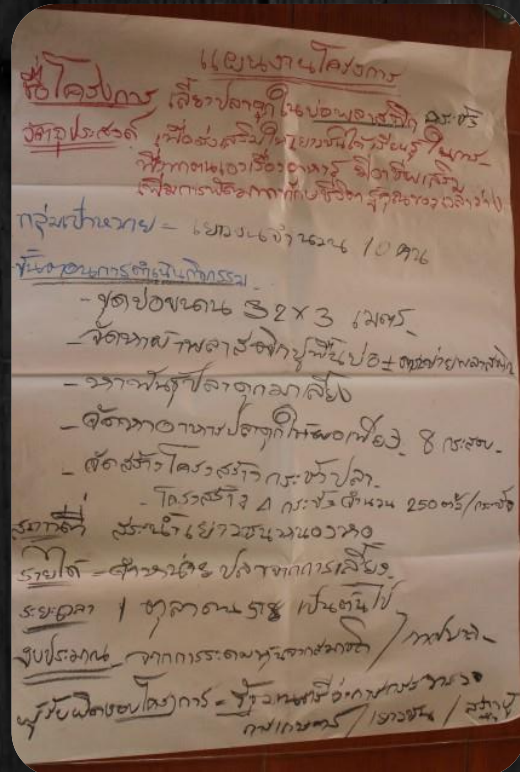
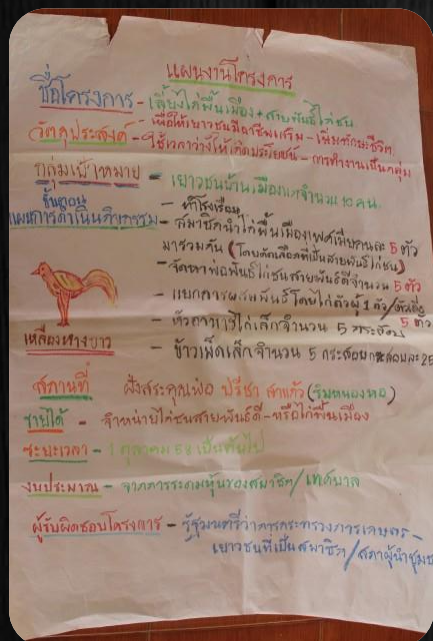
เลขานุการ : วีรัตน์ อุดหนุน [เยาวชน]

ที่ปรึกษา : มากัย สารสุข

ผู้เชี่ยวชาญด้านประมง: ฌีฬงพงษ รักชอบ

ผู้เชี่ยวชาญด้านปศุสัตว์: เอกราช พงศ์อินวงศ์

ผู้เชี่ยวชาญด้านข้าว : ชัน อุดหนุน

กระทรวงสาธารณสุข

ทำอะไร	กับใคร	เมื่อไหร่	ที่ไหน
- ไปดูงานสวนครัว - ทำบุญวัดบ้านไร่ - ขึ้นรถโดยสาร - ไปซื้อข้าวสาร - ไปซื้อผัก - ไปซื้อผลไม้ - ไปซื้อเสื้อผ้า - ไปซื้อของใช้ - ไปซื้อของกิน	- กลุ่มเป้าหมาย 60 คนในวัน	- 1 ตุลาคม 2558 - 1 ตุลาคม 2558 - 1 ตุลาคม 2558 - 1 ตุลาคม 2558 - 1 ตุลาคม 2558 - 1 ตุลาคม 2558 - 1 ตุลาคม 2558 - 1 ตุลาคม 2558 - 1 ตุลาคม 2558 - 1 ตุลาคม 2558	- บ้านสวนครัว - วัดบ้านไร่ - สวนครัว - บ้านสวนครัว - บ้านสวนครัว - บ้านสวนครัว - บ้านสวนครัว - บ้านสวนครัว - บ้านสวนครัว - บ้านสวนครัว

คณะทำงานด้านสาธารณสุข

รัฐมนตรี : นางสาวใจ คงทรัพย์

รัฐมนตรีช่วย : ๑. นางสาวณัฐ ลักขม

๒. นางสาวณัฐ ลักขม

๓. นางสาวณัฐ ลักขม

เลขานุการ : นางสาวณัฐ ลักขม (เยาวชน)

ที่ปรึกษา : ๑. นางสาวณัฐ ลักขม

๒. นางสาวณัฐ ลักขม

๓. นางสาวณัฐ ลักขม

๔. นางสาวณัฐ ลักขม

๕. นางสาวณัฐ ลักขม

๖. นางสาวณัฐ ลักขม

กระทรวงสังคม ศาสนา
และวัฒนธรรม

โครงการ จัดค่ายชุมชนสัมพันธ์			
หลักการ			
ปัญหา - เยาวชนเกิดความรู้สึกกลัว			
สิ่งที่อยากเห็น - มีการจัดค่ายชุมชนสัมพันธ์			
ทำอะไร?	กับใคร?	เมื่อไหร่?	ต้องการงบประมาณเท่าไหร่?
จัดค่ายชุมชนสัมพันธ์ สำหรับ ป.ระจุน กลุ่มเป้าหมาย จิตอาสา แม่บ้าน หน่อกิ่ง โรงเรียน โรงเรียนจาก ตำบล นักเรียนร่วม	เยาวชน 30 คน แม่บ้าน 15 คน คนในชุมชน 50 คน รวม 125 คน	15-16 ตุลาคม 9558 (2 วัน 4 ชม) ฐานที่ 1 สะสม น้ำดื่มรวม (กลุ่มเป้าหมาย ทุกคน) ฐานที่ 2 โทษ ไม่ทำผิด (กลุ่มเป้าหมาย นักเรียน) ฐานที่ 3 อนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม และ จิตอาสา รวม (กลุ่มเป้าหมาย ทุกคน)	- เทศบาล - วิทยากรจาก จังหวัด - เยาวชนแม่บ้าน - วัด (เพื่อ สนับสนุน) - แม่บ้าน - ภาครัฐ - ชุมชน 1 คน - ชุมชน 2 คน - ชุมชน 3 คน - วิทยากรจาก จังหวัด - ชุมชน 1 คน

[illegible]

คณะรัฐมนตรี

รัฐมนตรี : นางสาว พจนะแก้ว

รัฐมนตรีช่วย : ๑. นางบัวไข ทองนรินทร์

๒. นางพยอม เห็นสิน

เลขานุการ : ๑. นางสาวชุตีมา จันทร้งาม

๒. เด็กชาย ธนภัทร สงนวน

ที่ปรึกษา : นางนิต เห็นสิน

กระถางไฟฟ้าและสันทนาการ

คณะรัฐมนตรี

ประธาน : นายปฎิวัติ ลิขสิทธิ์

รองประธาน : นายภูมิรัตน์ เห็นสิน

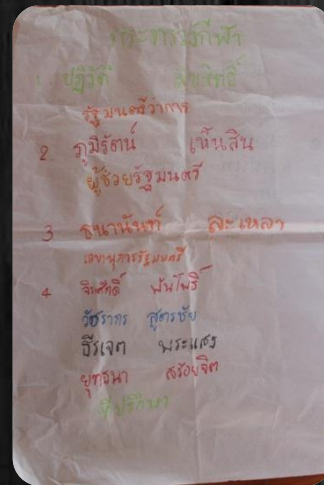
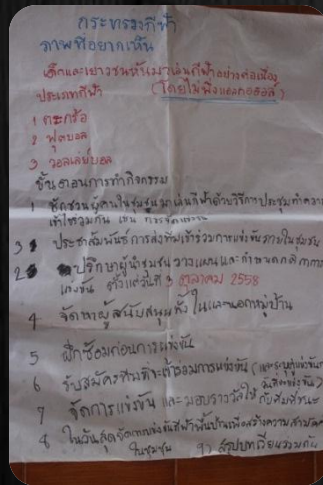
เลขานุการ : นายธนานันท์ ละเหลา

ที่ปรึกษา : ๑. นายจิระศักดิ์ พันโพธิ์

๒. นายวัชรกร สุตระชัย

๓. นายธีรเจต พระแสง

๔. นายยุทธนา สร้อยจิต

ภาพที่อยากเห็น : เด็กและเยาวชนหันมาเล่นกีฬาอย่างต่อเนื่อง

ประเภทกีฬา : ตะกร้อ, ฟุตบอล, วอลเลย์บอล

ขั้นตอนการทํากิจกรรม

๑. ชักชวนผู้คนในชุมชนมาเล่นกีฬาด้วยวิธีการประชุมทำความเข้าใจร่วมกัน เช่น การจัดแข่งขัน
๒. ปรึกษาผู้คนในชุมชนวางแผนและกำหนดกติกาการแข่งขัน ตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔
๓. ประชาสัมพันธ์การส่งทีมเข้าร่วมแข่งขันภายในชุมชน
๔. จัดหาผู้สนับสนุนทั้งในและนอกหมู่บ้าน
๕. ฝึกซ้อมก่อนการแข่งขัน
๖. รับสมัครทีมที่จะเข้าร่วมการแข่งขัน(ระบุคู่แข่งขันกับวันที่จะแข่งขัน)
๗. จัดการแข่งขัน และมอบรางวัลให้กับทีมที่จะชนะ
๘. ในวันสุดท้ายจัดการแข่งขันกีฬาพื้นบ้านเพื่อสร้างความสามัคคีในชุมชน
๙. สรุปบทเรียนร่วมกัน

กระถางศึกษาธิการ

คณะรัฐมนตรี

รัฐมนตรี : นางสาวปิยวรรณ ยืนยาว

รองประธาน : ๑. นางบานเย็น อุดหนุน

๒. เด็กหญิงหทัยทิพย์ อุดหนุน

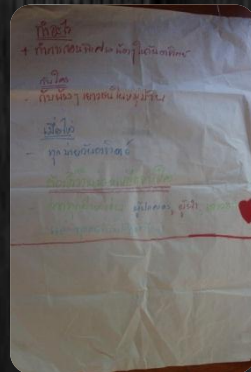
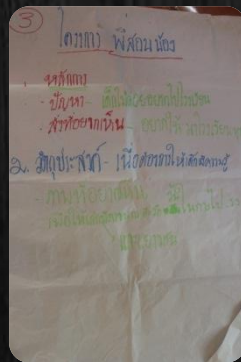
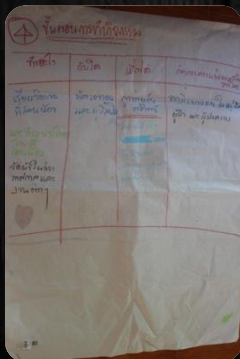
๓. เด็กหญิงอรกัญญา ไยสูงเนิน

๔. นางสาวสุกานต์ ไยสูงเนิน

เลขานุการ : ๑. เด็กชายณัฐฐนันท์ ยืนสี

๒. เด็กชายทิวากร ไยสูงเนิน

ที่ปรึกษา : นางศรีวรรณ ใจใหญ่

การเก็บข้อมูลของแกนนำเด็กและเยาวชน

ถอดบทเรียนการเก็บข้อมูล ของแกนนำเด็กและเยาวชน

ประเด็นการพูดคุย

- รู้สึกอย่างไรกับการเก็บข้อมูล
- ประโยชน์ที่ได้จากการไปเก็บข้อมูล
- ได้รู้อะไรใหม่ เห็นอะไรใหม่ เพิ่มขึ้นบ้างเกี่ยวกับชุมชนของเรา
- ข้อเสนอของคนที่เราไปเก็บข้อมูลมีอะไรบ้าง
- ปัญหาหรือความยากในการเก็บข้อมูลมีอะไร
- อะไรคือแรงจูงใจที่จะทำให้เยาวชนมาเก็บข้อมูล และฝึกฝนตนเอง

ถอดบทเรียนการเก็บข้อมูลของแกนนำเด็กและเยาวชน 55

แกนนำเยาวชนร่วมนำเสนอโครงการพัฒนาแต่ละกระทรวง ของประเทศต่อสภาผู้นำชุมชน

บทบาทแก่นนำเยาวชนใน
โครงการสานสายใยครอบครัวและชุมชน
ค่ายครอบครัวชั้นสุข ประเทศเมืองแก

ระหว่างวันที่ ๓๑ ตุลาคม – ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ณ วัดบ้านเมืองแก หมู่ ๓ ตำบลเมืองแก

อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์

วันแรก

สร้างสะพานความสัมพันธ์ให้เข้มแข็ง (สร้างพื้นที่ปลอดภัย)

- ความสุข ความสนุกด้วยกัน
- การพูดคุย แลกเปลี่ยน
- การรับฟังกัน
- การรู้จักตนเอง และเข้าใจผู้อื่น
- เห็นค่าของการมีส่วนร่วม
- รู้จักและภาคภูมิใจในครอบครัว
- รู้จักและภาคภูมิใจในชุมชนท้องถิ่นของตนเอง
- วางฐานการเรียนรู้

สันทนาการ

เพื่อสร้างความคุ้นเคย ผ่อนคลาย ละลายพฤติกรรม

แบ่งกลุ่ม แบ่งตามครอบครัว ๔ กลุ่ม

คิดชื่อกลุ่ม นำเสนอชื่อกลุ่ม

พร้อมสโลแกนและท่าประกอบ

๑. กลุ่มอ้อยหวาน
๒. กลุ่มพลังรักษ์ชุมชน
๓. กลุ่มน้ำแข็งปิ้ง
๔. กลุ่มตะไล...ไฮโซ

ให้จิตวิทยากรสร้างพลังกลุ่ม

“กิจกรรมแม่น้ำพิช”

กิจกรรม “แม่น้ำพิช”

นั่งสงบนิ่ง เป็นกลุ่ม กลับมาอยู่กับตนเอง

ระดมความคิดเห็นภายในกลุ่ม

ความรู้สึกร่วมกัน สิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรม และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สันทนาการ(ป้าย)

เพื่อสร้างความคุ้นเคย ฟ่อนคลาย

ฐานเรียนรู้ที่ ๑ “พลังกลุ่ม”

(กิจกรรม “เปิดเจ้าปัญญา”)

พลังกลุ่มที่เข้มแข็งและสร้างสรรค์
ทำให้เกิดบรรยากาศของพลังแห่ง
การเรียนรู้ที่เกื้อกูลกัน...

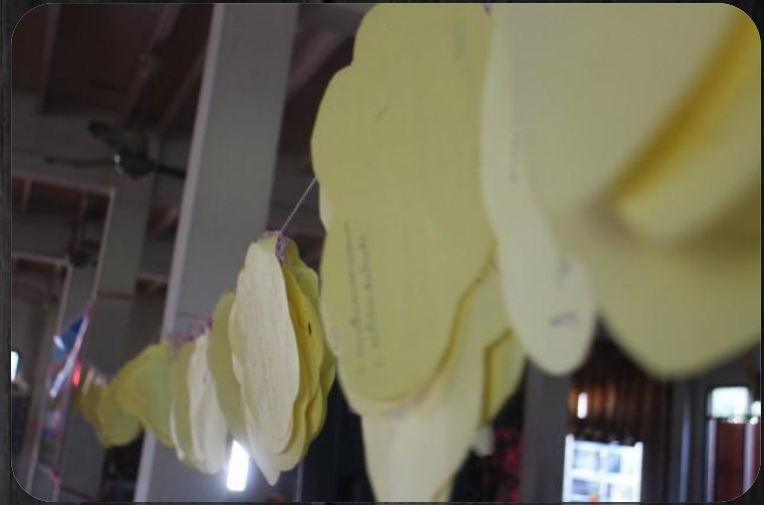
❖ ระดมความคิดเห็นสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรม .....“เปิดเจ้าปัญญา”.....

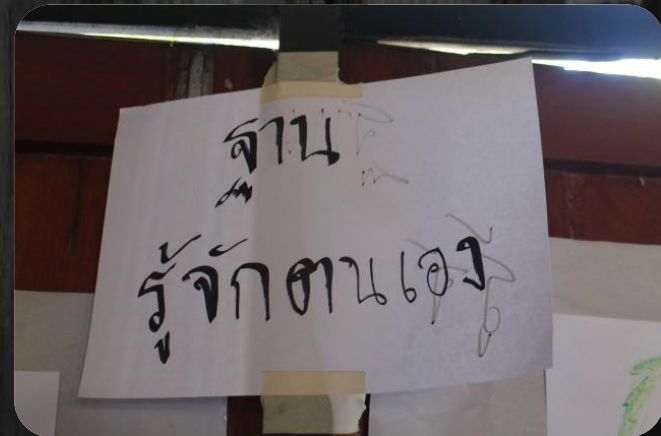

ฐานเรียนรู้ที่ ๒ “รู้จักตนเอง”

...รู้จักตนเองให้ต้องแท้ เพื่อไปสู่การเข้าใจคนอื่น..

เมื่อค้นพบ “ตัวตน” ที่แท้จริงของตัวเองแล้ว
จะสามารถนำพาตนเองและคนรอบข้างที่มี
ความหลากหลายไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

ฐานเรียนรู้ที่ ๓ “รู้จักครอบครัว”

จุดเริ่มต้นความสุขของชีวิตคือ ครอบครัว...
สัมพันธ์ภาพและบรรยากาศที่อบอุ่นใน
ครอบครัวก่อให้เกิดความรู้สึกที่มั่นคงเสมอ

ฐานเรียนรู้ที่ ๔ “รู้จักชุมชน”

ปลูกฝังการรักชุมชน ความภาคภูมิใจในชุมชนของตนเอง เรียนรู้และรู้จักสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมประเพณี การดำเนินชีวิตของคนในชุมชน รวมทั้งบุคคลตัวอย่างที่อยู่ในชุมชนตนเอง...

❖ เรียนรู้บุคคลต้นแบบประจำบ้านเมืองแก ยกมาพอสังเขป..

บุคคลต้นแบบประจำหมู่บ้านเมืองแก

- คุณแม่ บุญมี กะการดี เป็นผู้ที่มีจิตใจดีงาม เป็นผู้ที่ขยันขันแข็ง เป็นผู้ที่ชอบช่วยเหลืองาน บุญประเพณีต่างๆ เป็นผู้ใช้ชีวิตแบบพอเพียง ไม่ฟุ้งเฟ้อ และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่คนใน ครอบครัวและคนในชุมชน

คุณแม่ บุญมี กะการดี
บ้านเลขที่ 50/2 บ้านเมืองแก
อาชีพทำนา

คุณแม่บุญมี กะการดี เป็นผู้ที่มึจิตใจดีงาม เป็นที่ขยันขันแข็ง เป็นผู้ที่ชอบช่วยเหลืองาน บุญประเพณีต่างๆ เป็นผู้ใช้ชีวิตแบบพอเพียง ไม่ฟุ้งเฟ้อและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่คนใน ครอบครัวและคนในชุมชน

บุคคลต้นแบบประจำหมู่บ้านเมืองแก

- นาย วรจิตร ใจใหญ่ ทำหน้าที่เป็นมัชทายก วัด และเป็นแก่ชุมชน เป็นผู้ช่วยชาญทางด้านการ จักสาน การทำไม้กวาด และมีความรู้ เกี่ยวกับพิธีกรรม และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่คน ในครอบครัวและคนในชุมชน

นาย วรจิตร ใจใหญ่
บ้านเลขที่ 68/1 บ้านเมืองแก
อาชีพทำนา

นายวรจิตร ใจใหญ่ ทำหน้าที่เป็นมัชทายก วัด และแก่ชุมชน เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการ จักสาน การทำไม้กวาด และมีความรู้เกี่ยวกับ พิธีกรรม และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่คนใน ครอบครัวและชุมชน

บุคคลต้นแบบประจำหมู่บ้านเมืองแก

- นาย ชู พรหมทอง ทำหน้าที่ในชุมชนคือ เป็นสัปเหร่อประจำชุมชน และเป็นผู้ที่มีหน้าที่ดูแล ชาวประจําานบุญต่างๆในชุมชน เป็นผู้ ที่ รับผิดชอบต่อหน้าที่เป็นอย่างมากและเป็น ตัวอย่างอย่างที่ดีแก่คนในชุมชน

นาย ชู พรหมทอง
บ้านเลขที่ 12 บ้านเมืองแก
อาชีพทำนา

บุคคลต้นแบบประจำหมู่บ้านเมืองแก

- นาย เดน สร้อยจิตร เป็นปราชญ์ของชุมชน เป็นผู้ที่มีเชี่ยวชาญ ในงานจักสาน การทำพลู ทำ ตะไล่ เป็นผู้สืบทอดการจักสาน การทำพลู ทำ ตะไล่ แก่เด็ก เยาวชน และผู้ที่สนใจ และเป็น บุคคลตัวอย่างแก่ชุมชน คนรุ่นหลังควรเอา ตัวอย่าง

นาย เดน สร้อยจิตร
บ้านเลขที่ 19 บ้านเมืองแก
อาชีพทำนา

นายชู พรหมทอง ทำหน้าที่ในชุมชนคือ เป็นสัปเหร่อประจำชุมชน และเป็นผู้ที่มีหน้าที่ดูแลชาวประจําานบุญต่างๆในชุมชน เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่เป็นอย่างมาก

นายเดน สร้อยจิตร เป็นปราชญ์ของชุมชน เป็นผู้ที่มีเชี่ยวชาญในงานจักสาน การทำพลู ทำตะไล่ แก่เด็ก เยาวชน และผู้ที่สนใจ

❖ ออกแบบชุมชนเมืองเก่าที่อยากเป็น

กิจกรรมรอบกองไฟ

การแสดงรอบกองไฟของแต่ละกลุ่ม

[๑๐ กลุ่มย่อย]

วันที่สอง : มีพื้นที่ปลอดภัย
ไว้วางใจในการแสดงความคิดเห็น
เปิดใจฟังความเห็นต่าง
เข้าใจกัน (ความรู้สึก ความคิด การกระทำ)
หาทางออกร่วมกัน

ทำอาหาร

กลุ่มย่อยทั้ง ๑๐ กลุ่มไปนอนที่บ้านพักหลังเดียวกัน และตอนเช้าร่วมกัน
ทำอาหารกลุ่มละ ๑ อย่างเพื่อนำมารับประทานอาหารร่วมกันที่วัด

ทยอยนำอาหารมาที่วัด

ร่วมกันสวดมนต์

รับพรจากพระสงฆ์ก่อนรับประทานอาหารร่วมกัน

รับประทานอาหารเข้าด้วยกัน

สันทนาการ ร้องเพลง

เพื่อสร้างความคุ้นเคย ผ่อนคลาย ละลายพฤติกรรม

นั่งสงบนิ่ง เป็นกลุ่ม กลับมาอยู่กับตนเอง

ระดมความคิดเห็นตามกลุ่ม : แขนงเยาวชนทำหน้าที่ตั้งคำถาม ชวนคุย บันทึก

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากแต่ละฐานเรียนรู้ จากทั้ง ๔ ฐาน

➤ กลุ่มที่ ๒ กลุ่มพลังรักษ์ชุมชน สิ่งที่ได้เรียนรู้จากฐาน “ครอบครัว”

สิ่งที่ได้เรียนรู้

- ความรักจากพ่อแม่
- พ่อแม่ให้เราได้ทุกอย่าง
- รู้คุณค่าของตนเอง
- ทุกคนมีประโยชน์

การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

- ตั้งใจเรียนเพื่อพ่อแม่
- เป็นเด็กดี กตัญญูต่อพ่อแม่
และเป็นคนดีของสังคม

แบ่งกลุ่มแยกเด็กเยาวชน 6 กลุ่ม และผู้ใหญ่ 4 กลุ่ม

ในแต่ละกลุ่มให้มีเยาวชนที่เป็นพี่โต (มหาวิทยาลัย) ม.ปลาย ม.ต้น ประถม

วิเคราะห์ครอบครัว

วิเคราะห์ครอบครัวจากมุม "เด็ก"

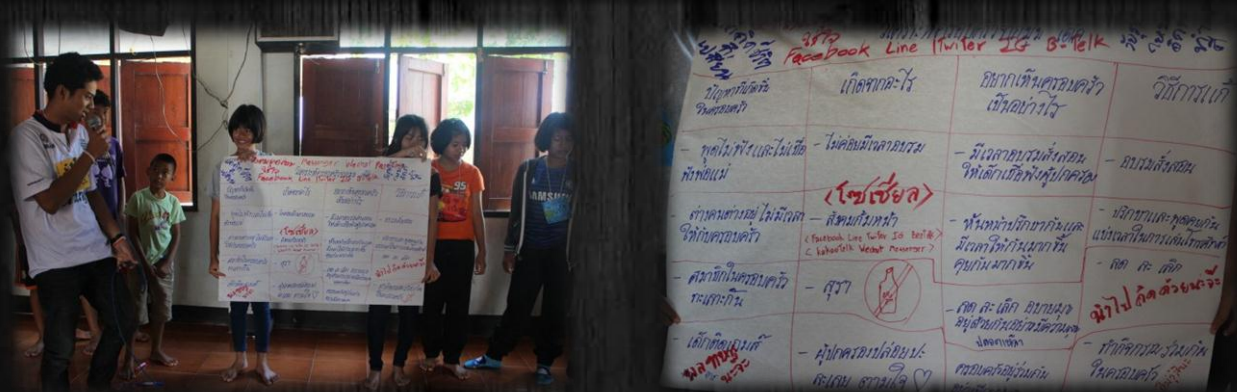
ปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัว/ ผู้ใหญ่ในครอบครัวและชุมชน	เกิดจากอะไร	อยากเห็น ครอบครัวเป็น อย่างไร	วิธีแก้ไข

วิเคราะห์ครอบครัวจากมุม "ผู้ใหญ่"

ปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัว/ เกี่ยวกับเด็กเยาวชน	เกิดจากอะไร	อยากเห็น ครอบครัวเป็น อย่างไร	วิธีแก้ไข

วิเคราะห์ครอบครัวจากมุม "เด็ก"

ปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัว	เกิดจากอะไร	อยากเห็นครอบครัวเป็นอย่างไร	วิธีแก้ไข
๑. พุดไม่ฟังและไม่เชื่อฟังพ่อแม่	ไม่ค่อยมีเวลาอบรม	มีเวลาอบรมสั่งสอนให้เด็กเชื่อฟัง ผู้ปกครอง	อบรมสั่งสอน
๒. ต่างคนต่างอยู่ ไม่มีเวลาให้ครอบครัว	สังคมกดดัน	หันหน้ามาปรึกษาและมีเวลาให้ กันมากขึ้น คอยกันมากขึ้น	ปรึกษาและพูดคุยกัน แบ่ง เวลาในการเล่นโทรศัพท์
๓. สมาชิกในครอบครัวทะเลาะกัน	สุรา	ลด ละ เลิก อบายมุข อยู่ ด้วยกันอย่างมีความสุข ปลอดภัย	ลด ละ เลิก
๔. เด็กติดเกม	ผู้ปกครองปล่อยปละ ละเลย ตามใจ	ครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างมี ความสุข	ทำกิจกรรมร่วมกันใน ครอบครัว

วิเคราะห์ครอบครัวจากมุม "เด็ก"

ปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัว	เกิดจากอะไร	อยากเห็นครอบครัวเป็นอย่างไร	วิธีแก้ไข
๑. พ่อแม่ไม่เข้าใจลูก	พ่อแม่ไม่ฟังลูก	อยากเห็นพ่อแม่เข้าใจลูก ให้กำลังใจลูก	เปิดใจคุยกัน
๒. พ่อแม่ทะเลาะกัน	- ไม่เข้าใจกัน - ดื้อสุรา	อยากเห็นครอบครัวอบอุ่น ไม่ทะเลาะกัน	- คุยกันด้วยเหตุผล - ไม่ดื้อสุรา
๓. พ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูก	- พ่อแม่ไปทำงานต่างจังหวัด - พ่อแม่ติดการพนัน	คนในครอบครัว รักกัน มีเวลาให้กัน	- กลับมาหาลูกบ่อยๆ - ไม่เล่นการพนัน
๔. พ่อแม่ไม่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูกๆ	- ดื้อสุรา - สอนลูกในทางที่ผิด - เล่นการพนันให้ลูกเห็น - พ่อแม่ไม่เข้าวัดทำบุญ	พ่อแม่เป็นตัวอย่างที่ดีของลูก	- ไม่ดื้อสุรา - สอนลูกในทางที่ถูกต้อง - ไม่เล่นการพนัน - พ่อแม่พาลูกเข้าวัดทำบุญ

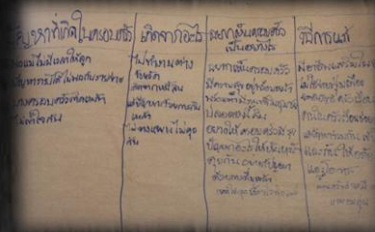

วิเคราะห์ครอบครัวจากมุม "ผู้ใหญ่"

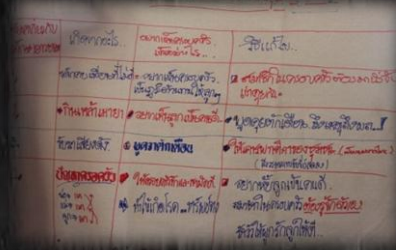
ปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัว	เกิดจากอะไร	อยากเห็นครอบครัวเป็นอย่างไร	วิธีแก้ไข
๑. เด็กไม่เชื่อฟังพ่อแม่	ตามใจจนมากเกินไป เด็กขาดความอบอุ่น ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ ถึงการให้ตายาย ปู่ย่า ส่งเงินมาโดยไม่รู้ว่าวัตถุประสงค์อะไร	อยากให้เด็กเชื่อฟังพ่อแม่และตายายมากขึ้น รู้จักเก็บออม เชื่อฟังพ่อแม่ รู้คุณค่าของเงิน	- อบรมสั่งสอนเป็นประจำ - มีกิจกรรมให้เด็กทำในเวลารว่าง - ให้พ่อแม่ดูแลตรวจสอบลูกหลานด้วย
๓. ติดเหล้า บุหรี่ ติดเพื่อน ติดเกมและโทรศัพท์	เพราะว่าพ่อแม่เลี้ยงตามใจเกินไป ขอเงินเท่าไรก็ได้ให้	อยากให้ลูกเป็นคนดี ตั้งใจเรียนให้จบ มีงานทำช่วยเหลือตัวเองและครอบครัว	ให้พ่อแม่หันมาใส่ใจดูแลลูกหลานของตัวเองมากขึ้นและดักเตือนเป็นประจำ

วิเคราะห์ครอบครัวจากมุม "ผู้ใหญ่"

ปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัว	เกิดจากอะไร	อยากเห็นครอบครัวเป็นอย่างไร	วิธีแก้ไข
๑. พ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูก	ไปทำงานต่างจังหวัด	อยากเห็นครอบครัวมีความสุขอยู่ พร้อมหน้าพร้อมต้ามี่งานทำใน ชุมชน	มีอาชีพเสริมในชุมชน
๒. ปัญหารายได้ไม่พอกับ รายจ่าย	เกิดจากหนี้สิน	ปลอดหนี้สิน	ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย จัดทำ บัญชีครัวเรือน
๓. บางครอบครัวติดเหล้า	แก้ปัญหาด้วยการกิน เหล้า	อยากให้ครอบครัวมีสุข ปัญหา อะไรให้หันหน้าคุยกันอย่าแก้ปัญห ด้วยการดื่มเหล้า	แก้ปัญหาร่วมกันให้โอกา ยกัน ให้โอกาส
๔. ไม่เข้าใจกัน	ไม่วางแผนไม่คุยกัน	อยากให้ลูกเชื่อฟังพ่อแม่	ครอบครัวมีความสุขและ อบอุ่น

วิเคราะห์ครอบครัวจากมุม "ผู้ใหญ่"

ปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัว	เกิดจากอะไร	อยากเห็นครอบครัวเป็นอย่างไร	วิธีแก้ไข
	เด็กคบเพื่อนไม่ดี	อยากเห็นครอบครัวเป็นภูมิฐานทานให้ลูกๆ	สมาชิกในครอบครัวต้องมานั่งจับเข้าคุยกัน
	กินเหล้า เมายา	อยากเห็นลูกเป็นคนดี	พูดคุยกดเคืองถึงเหตุถึงผล
	ขับรถเสียงดัง	พูดจาตักเตือน	ให้เคารพกติกาของชุมชน
	ปัญหาครอบครัว พ่อ = เม แม่ = เม ลูก = เม	ให้ครอบครัวรักและสามัคคีกัน อย่าให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บ	อยากให้ลูกเป็นคนดี สมาชิกในครอบครัวต้องรู้จักตนเอง รักว่าให้ผูก รักลูกให้ดี

วงอ่างปลา

จัดที่นั่งเป็น ๒ วงซ้อนกัน วงในประกอบด้วยตัวแทนเด็ก
และผู้ใหญ่ในแต่ละตาราง ผู้ใหญ่บ้าน และปลัดเทศบาล
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหัวข้อ

...“คิดอย่างไรกับสิ่งที่ผู้ใหญ่และเด็กสะท้อนออกมา”...

...“ข้อเสนอที่คิดว่าน่าจะเป็นไปได้ในการแก้ปัญหา”...

วงนอกตั้งใจฟังและสังเกตการณ์ และร่วมแลกเปลี่ยน

...คือเข้าใจว่าพ่อแม่ก็มีงานต้องทำ ต้องหาเงินอย่างนี้ค่ะ เรายังเห็นว่าไม่ค่อยมีเวลาอยู่แล้ว แต่ก็คิดว่า ถ้าผู้ปกครองยอมสละเวลาสัปดาห์ เพื่อมาพูดคุยกันในช่วงเวลาตอนเย็น ตอนกินข้าว มันก็คงทำให้เราได้พูดคุยกันมากขึ้น พ่อพูดคุยกันมากขึ้นก็เข้าใจกันมากขึ้น มีปัญหาก็คุยกัน ไม่มีความลับต่อกันอย่างนี้ค่ะ...

แอ้ เยาวชนบ้านเมืองแก

..ในฐานะที่ผมก็เป็นวัยรุ่นที่โตแล้ว ก็
อยากจะขอท่านผู้ปกครองว่า ถ้ามีอะไร
พูดตรงๆครับ ขอให้พูดตรงๆ เพราะ
ผมรู้สึกว่า ถ้าตามผมตรงๆผมก็จะบอก
นะ ว่ามันเป็นยังไง ผิดพลาดตรงไหนไป
อย่างนี้ครับ ถ้าสงสัยหรือไม่แน่ใจอะไรก็
ถามตรงๆเลยครับ มันจะเข้าใจกัน
มากกว่า แล้วเราก็จะกล้าบอกด้วย...

อ้น เยาวชนบ้านเมืองแก

...ดีใจครับที่ครอบครัวได้แลกเปลี่ยน
ความคิดกัน นานๆทีมันจะเกิดขึ้นแบบนี้
ได้ แต่ก็มีกิจกรรมที่เราทำด้วยกันบ่อยๆ
ได้ ในครอบครัวถ้าอยากให้เกิดความ
เข้าใจกันก็ต้องพยายามหันมาคุยกัน หา
เวลาอยู่ด้วยกัน แต่ถ้าอยู่ด้วยกันต่างคน
ต่างทำอะไรของตัวเองไปก็ไม่เกิดอะไรอยู่
ดี แล้วก็อาจจะมีปัญหากันมากขึ้นด้วย
ครับ...

นนท์ ประธานเยาวชนบ้านเมืองแกล

นางสงวน พจนะแก้ว

รัฐมนตรีกระทรวงสังคมและวัฒนธรรม

...ในวันนี้ประทับใจที่น้องกันตะ กับน้องอันพูด
เรื่องครอบครัว เรื่องการทำอาหารที่สำคัญ
ที่สุด เมื่อเราได้ทำอาหารเราก็ได้ร่วมพูดคุยกัน
ได้เจอกัน เราจะรู้ปัญหาของครอบครัวเราเอง
นะคะ ว่าลูกเป็นยังไง พ่อเป็นยังไง ดูปัญหาที่เข้า
มาในครอบครัวของเราด้วย รู้ปัญหา พ่อแม่ก็
ต้องกล้าตามลูก ลูกก็สามารถตามปัญหาพ่อ
แม่ได้ว่าเป็นยังไง ก็ถ้าครอบครัวเราทำได้ตรงนี้
เราจะเกิดความเข้มแข็ง เป็นครอบครัวที่มีความ
อบอุ่น มันจะเกิดขึ้นจริงๆ เพราะว่า เราเริ่มจาก
ครอบครัวเรา รู้ปัญหาที่เราคุยกันตลอดเวลา
ปัญหาก็จะไม่เกิดเลย อยากให้ผู้ปกครองเห็น
อย่างนี้น้องๆพูดด้วย ว่าจริงๆเราอยู่ด้วยกันแต่
เรากลับไม่มีเวลาพูดคุยกันเลย ไม่เข้าใจกัน มีแต่
โทษลูก ว่า อ้าว ไปไหน อะไรอย่างนี้ อยากให้
ครอบครัวหันมามองจุดนี้นิดหนึ่งค่ะ...

...ในมุมมองของผม มองคล้ายกับหลาย
ท่าน แต่จะพูดเรื่อง บางทีผู้ปกครองก็ติด
กรอบเดิมๆ คือ ต้องเป็นแบบนี้ แบบนั้น
อยากให้เป็นอย่างที่อยากให้ เป็น แต่โลกของ
อดีตกับปัจจุบันมันต่างกัน อาชีพด้วย
อยากให้ลูกได้ดี ก็เข้าใจ อย่างที่พ่อของผม
อยากให้ผมเป็นข้าราชการ แต่งานก็เป็น
เหมือนชีวิต ตั้ง 3 ใน 4 ส่วนของชีวิต ถ้า
พ่อแม่เลือกอาชีพให้แล้วอาชีพนั่นลูกไม่ชอบ
ลูกก็จะเป็นทุกข์ตลอดชีวิต เพราะฉะนั้นอย่า
บังคับลูก...

นายวีรรัตน์ อุดหนุน (โป่ง)

...สิ่งที่ดีคือคุณพ่อคุณแม่ก็ต้องเข้าใจลูก
ด้วยว่า ลูกเราต้องการอะไร คุณพ่อคุณแม่
จะต้องอดสะละเลิก หรือว่ากินเหล้าเมายา
มากี่มาด่าลูก อยากให้ลูกทำตามตัวเองนี่
มันก็ผิด ก็อยากให้เรา ไม่ว่าครอบครัว
ไหนก็ดี เหมือนครอบครัวผมนี่ก่อนจะกิน
ข้าวผมก็ต้องรอลูกมาก่อน เพื่อที่จะได้คุย
กัน กินข้าวร่วมกัน บางครั้งก็คุยตลกตื้อ
เขาว่าสิ่งนั้นดี สิ่งนั้นไม่ดี ก็แนะนำเขา สิ่ง
ที่เป็นห่วงก็คือการเล่นโทรศัพท์ของเขา
อยากให้ลดลงบ้าง ตั้งใจเรียนมากขึ้น...

...สิ่งที่ขาดหายไปคือ เด็กยังไม่กล้า ไม่กล้าที่จะมา
พูดกับผู้นำ ไม่กล้ามพูดกับผู้ปกครอง พี่ ป้า น้า
อาถึงปัญหาของเค้าที่เกิดขึ้น ฉะนั้นสภาเรา
ผู้ปกครองเราเท่านั้นที่จะช่วยเด็กได้ เด็กก็ต้อง
ช่วยสภาด้วย ช่วยผู้ปกครองด้วย เป็นการเปิดอก
เปิดใจแล้วก็พูดคุยกัน ผู้ปกครองก็ต้องเข้าใจบุตร
หลานของท่านด้วย ความเป็นห่วงกับความหวงมัน
ต่างกัน ต้องพยายามช่วยกันดูแล เปิดใจซึ่งกันและ
กัน กล้าพูด กล้ากระทำ กล้าแสดงความคิดเห็น
เราอย่าคิดว่า พูดไปแล้วผู้ปกครองรับไม่ได้ เราไม่
พูดหรอก ด้านผู้ปกครองก็บอกเท่าไร่มันก็ไม่เชื่อ
นั่นคือความคิดที่เราคิด มันสวนกัน เราต้องคุยกัน
ถ้าทุกอย่างมันตลกพิลึกแล้ว แล้วมันมาตลกพิลึกกับ
ชุมชน แปปเดียว ทุกอย่างก็จะเกิดขึ้นมาในหมู่บ้าน
ของเรา...

นายเบิ้ม สงนวน
ผู้ใหญ่บ้าน บ้านเมืองแก

ระดมแผนงานแต่ละกระทรวงในอนาคต

กิจกรรม		
1. ประชุมคณะกรรมการ ด้านสาธารณสุข เพื่อเตรียมการดำเนินงานกิจกรรม	4 พ.ย 58	มีมติสรุปผลกิจกรรม
2. รับสมัครคณะกรรมการด้านสาธารณสุข 6 คน เริ่มจาก สภ.ชุมชน คัดเลือกกรรมการ และรับสมัครที่สนใจเข้าร่วม	4 พ.ย 58	ได้กรรมการทั้งหมด
3. ประชุมตอบข้อสงสัยแบบเปิดโอกาสให้ร่วมซักถามข้อสงสัยร่วมกัน และมอบหมายให้รับผิดชอบ	4 พ.ย 58	
4. แยกงานและมอบหมายให้รับผิดชอบ 10 คน ในแต่ละครัวเรือน	15 พ.ย 58	แผนนำเข้
5. รวบรวมและบันทึกเป็นฐานข้อมูล	15-17 พ.ย 58	
6. แต่ละครัวเรือนเริ่มปลูกผักสวนครัว	15 พ.ย 58	
7. ติดตามประเมินผลครัวเรือนแบบเยี่ยมบ้าน	20 พ.ย 58	
8. สนับสนุนการเขียนและจัดเวทีในการรณรงค์	20 พ.ย 58	
9. นำผลมาจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่	15 พ.ย 58	
10. ติดตามประเมินผลโครงการ	25 พ.ย 58	

กิจกรรม	เวลา	ผู้รับผิดชอบหลัก
๑. ประชุมคณะทำงาน ด้านสาธารณสุข เพื่อเตรียมการดำเนินงาน	๔ พ.ย. ๒๕๕๔	รัฐมนตรีฟอมนคณะรัฐมนตรี
๒. รับสมัครครอบครัวเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๖๐ ครอบครัว โดยเริ่มจาก สภาชุมชน ครอบครัวเยาวชน และรับสมัครผู้ที่สนใจเข้าร่วม	๔ พ.ย. ๒๕๕๔	
๓. ปะชุมครอบครัวต้นแบบเพื่อทำความเข้าใจร่วมกัน ทำข้อตกลงร่วมกัน และ ระบุว่าใครจะปลูกอะไร	๔ พ.ย. ๒๕๕๔	
๔. แกนนำเยาวชนเก็บข้อมูล โรคต่างๆ ที่มีในแต่ละครัวเรือน	๑๕ พ.ย. ๒๕๕๔	แกนนำเยาวชน
๕. รวบรวมและบันทึกเป็นฐานข้อมูล	๑๕-๑๗ พ.ย. ๒๕๕๔	
๖. แต่ละครอบครัว เริ่มปลูกผักอย่างช้าวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน	๑๕ พ.ย. ๒๕๕๔	
๗. ถอดบทเรียนครอบครัวต้นแบบเกี่ยวกับการปลูกผัก	๒๐ พ.ย. ๒๕๕๔	
๘. อบรมทำอาหารเป็นยาและมีเงื่อนไขในการทานผักอย่างน้อย ๑ อย่าง เป็น การกลับไปทานต่อ	๒๐ ธ.ค. ๒๕๕๔	
๙ แกนนำเยาวชนเก็บข้อมูลหลังทำโครงการโดยการถ่ายภาพ	๑๕ ธ.ค. ๒๕๕๔	
๑๐. ถอดบทเรียนจัดนิทรรศการและประกวดการทำอาหารจากผัก	๒๕ ธ.ค. ๒๕๕๔	

กระทรวงศึกษาธิการ

โรงเรียนพ่อแม่

เป้าหมาย เฉพาะคนที่อยู่ในชุมชนบ้านเมืองแก

- ผู้ปกครอง - เด็กเล็ก(๓-๖ ขวบ)

สถานที่ วัดบ้านเมืองแก เวลา ๐๙.๐๐-

๑๕.๐๐ น. วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๑๕๕๕

ผู้ปกครองแกนนำ

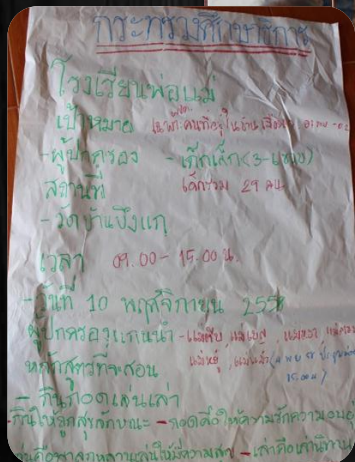
แม่เบญ แม่ต๊ิบ แม่หงา แม่ตอง

แม่หยู่ แม่เป้า

หลักสูตรที่จะสอน

“กินกอดเล่นเล่า”

- กินให้ถูกต้องลักษณะ
- กอดคือให้ความรักความอบอุ่น
- เล่นคือพาลูกหลานเล่นให้มีความสุข
- เล่าคือเล่านิทาน

โรงเรียนชุมชนเมืองแก (พี่สอนน้อง)

กลุ่มเป้าหมาย : เด็กประถม-มัธยม

แผนปฏิบัติการ : จะเริ่มสอนเด็กประถม

ก่อนจะเริ่มสอน วันอาทิตย์ที่ ๑๕

พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เวลาบ่าย ประมาณ
๑๕.๐๐ น.

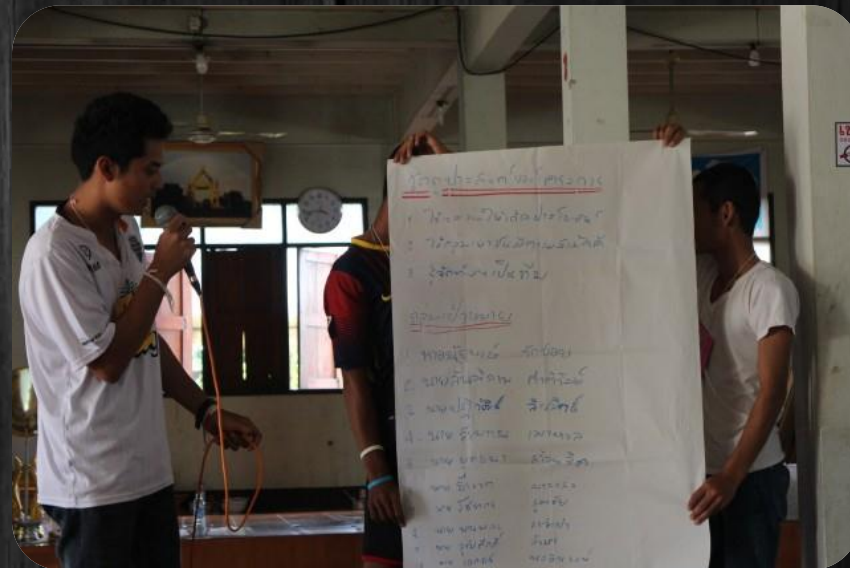
ครูผู้สอน :

- พี่นุ่น วิชาภาษาไทย
- กันตะ วิชาภาษาอังกฤษ
- พี่นนท์ สอนดนตรี ศิลปะ
- พี่จ๋อมแจ่มพี่แอ้ สอนคณิตศาสตร์
- นันทนาการ พี่สายใจ พี่แหวน

แผนการสอน :

จะสอนวิชาภาษาไทยก่อนและสอนดนตรี
และนันทนาการทุกอาทิตย์ [จะเปลี่ยนวิชา
สอนทุกอาทิตย์] วันที่ ๑๕ ธ.ค. ๒๕๕๔
เราจะมาประเมินผลและสรุปบทเรียนว่าเด็ก
มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่

กระบวนการชุมชน

โครงการเลี้ยงไก่ชนพื้นเมือง

- สร้างโรงเรียน (บริเวณคอกวัวแม่สมหมาย รักชอบ)
- จัดหาพันธุ์ไก่มาเลี้ยง
- จัดเวรแบ่งงานรับผิดชอบ (วันละ ๒ คน)
- จัดผู้ทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของกลุ่ม

เริ่มงานตั้งแต่วันที่ ๒ พ.ย. ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

โครงการเลี้ยงปลา

- จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์
- จัดสร้างกระชังปลา (ณ บริเวณ สระน้ำเยาชวน)
- จัดหาพันธุ์ปลามาเลี้ยง
- จัดเวรแบ่งงานรับผิดชอบ (วันละ ๒ คน)

- จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของกลุ่ม
เริ่มงานตั้งแต่วันที่ ๒ พ.ย. ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. ใช้เลาว่างให้เกิดประโยชน์
๒. ให้กลุ่มเยาวชนมีความสามัคคี
๓. รู้จักทำงานเป็นทีม

กลุ่มเป้าหมาย

๑. นายณัฐพงษ์ รักชอบ
๒. นายสันติภาพ คำดีรัมย์
๓. นายปฎิวัติ ลิขสิทธิ์
๔. นายวีรพรรณ เมาหาล
๕. นายยุทธนา สร้อยจิตร
๖. นายธีรเวต พระแสง
๗. นายวิชรากร สุตราชัย
๘. นายพนมกร สรจำปา
๙. นายวุฒศักดิ์ ลิขษร
๑๐. นายเอกราช พงอินางษ์

ปิดวงการเรียนรู้

...ร้องเพลง กล่าวความรู้สึกสั้นๆ...

สรุปบทเรียนสภาชุมชนและแกนนำเยาวชนหลังค่ายจบ

สิ่งที่ทำได้ดี

- ทุกคนให้ความร่วมมือกัน ทีมสภาให้ความร่วมมือกันดีมาก ต่างคนต่างช่วยกัน รู้หน้าที่ตัวเอง งานเลยเดินเร็ว ไม่สะดุด
- ชาวบ้านมากันเยอะมากเด็กเยาวชนก็เยอะและอยู่จนจบกระบวนการ
- การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ทำให้พัฒนาตนเอง ชอบตอนจับกลุ่มทำงาน เพราะได้รู้ว่าคนอื่นคิดยังไงด้วย
- มีความกระตือรือร้น รับผิดชอบ ประสานงานและการสื่อสารระหว่างเด็กกับผู้ปกครองของเด็กเอง
- ทุกกระทรวงคือทุกคนช่วยงานกันดี ในตอนที่เตรียมงาน
- เปิดอกเปิดใจกันมากขึ้น มันเห็นการกระทำ ลุกมาแล้วพ่อแม่ก็ต้องมา สิ่งเล็กๆน้อยๆช่วยกันได้หมด
- การทำซ้ำๆ ประชุมซ้ำๆ มันทำให้งานสำเร็จ
- กิจกรรมตรงกลาง วิทยาการตรงกลาง และกลุ่มฐานไปในทางเดียวกันหมด
- ตัวอย่างคนดีประจำหมู่บ้านของเรา พอได้อ่านเรื่องของเขากำทำให้เราารู้จักว่าเขามีสิ่งดีๆ นั้นอยู่ ทั้งๆที่เราอาจจะลืมเค้าไปแล้ว เราควรทำประจำทุกปี

สิ่งที่การปรับปรุง

- การไปนอนบ้านที่จัดไว้ให้ เพราะเด็กบางคนยังติดเพื่อนก็อยากไปนอนกับเพื่อน หรือบ้านอยู่ใกล้กับบ้านที่เขาต้องไปพัก เขาก็กลับไปนอนบ้าน
- ตอนตื่นเช้ามาก็การมาช่วยกันทำอาหาร
- อยากให้ระยะเวลาเข้าค่ายนานกว่านี้
- ตอนทำกิจกรรมรอบกองไฟระยะเวลาการเตรียมงานมันสั้นเกินไป เลยเหมือนไม่เต็มที่
- กิจกรรมรอบกองไฟไม่หลากหลาย
- ฐานเรียนรู้ควรจะมีหลายฐานกว่านี้
- ความรับผิดชอบของเด็กๆ เช่น เรื่องล้างจาน

เยาวชนร่วมปฏิบัติการโครงการของแต่ละกระทรวง

๑. โครงการสานสายใยครอบครัวและชุมชน “ค่ายครอบครัวชั้นสุข” และจัดการเรียนรู้ งานวัฒนธรรมชุมชน กระทรวงสังคมและวัฒนธรรม
๒. เปิดห้องเรียนพี่สอนน้อง ทุกบ่ายวันอาทิตย์ [15.00-17.00 น.] กระทรวงศึกษาธิการ
๓. โครงการรักบ้านรักชุมชน กระทรวงสิ่งแวดล้อม
๔. โครงการเกษตรเพื่อคนรุ่นใหม่ [ส่งเสริมเยาวชนเลี้ยงไก่และเลี้ยงปลาตก] กระทรวงเกษตรและการทำมาหากิน
๕. โครงการปลูกผักสวนครัวอย่างน้อย ๕ ชนิด กระทรวงสาธารณสุข
๖. การทำบัญชีครัวเรือน กระทรวงการคลัง
๗. โครงการเวรยามเพื่อประชาชนใจ กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงสังคมและวัฒนธรรม

โครงการสานสายใยครอบครัวและชุมชน

จัดการเรียนรู้ผ่านงานวัฒนธรรมชุมชน

บุญออกพรรษา

เรียนรู้วิธีทำ ความหมาย ประโยชน์

ฝึกห่อรูป และห่อข้าวต้มทางมะพร้าว

แกนนำเยาวชนตามหาคุณค่า และความหมายงานบุญจากผู้เฒ่าผู้แก่

ถอดบทเรียนการเรียนรู้งานบุญประเพณี

การได้รู้ที่ไปที่มาสร้างแรงจูงใจอยากให้
เรียนรู้และสืบทอด

บุญกฐิน

แบ่งงาน และการแสดง รับผิดชอบเป็นตาราง

กระทรวงศึกษาธิการ
โครงการห้องเรียนพิเศษน้อย

แกนนำเยาวชนออกแบบแผนการสอน และสอนในวันอาทิตย์ เวลา 15.00-17.00 น.

กระทรวงเกษตรและการทำมาหากิน

โครงการเกษตรเพื่อคนรุ่นใหม่
ส่งเสริมเยาวชนเสี่ยงไ้และเสี่ยงพลาด

ทำเล้าไก่ และกระชังปลา
สมาชิก 10 คน ระดมหุ้นโดยนำไก่แม่พันธุ์มาคนละ 1 ตัว

กระทรางสิ่งแวดลอม

โครงการรักฝบ้านรักชุมชน

เยาวชนทำฐานข้อมูลถ่ายรูปก่อนทำ-หลังทำเปรียบเทียบความสะอาดใน
แต่ละส่วน และการจัดการขยะของบ้านน้ำร่อง 60 คร้าเรือน

กระทรวงสาธารณสุข

โครงการปลูกผักสวนครัวอย่างน้อย ๕ ชนิด

เยาวชนทำฐานข้อมูลโรคต่างๆ สาเหตุของโรค และทำบัญชีครัวเรือน จากบ้านนำร่อง 60 ครัวเรือน

กระทรวงมหาดไทย

โครงการรณรงค์เพื่อประชาอุ้มใจ

จัดเวรยามและสร้างกติกายุ่มชนในการไม่จำหน่ายสุราให้เด็กเยาวชน
เวรยาม 42 คน ประจำ 3 จุดทุกคืน แก้ปัญหาเยาวชนก่อการทะเลาะ
กันระหว่างหมู่บ้าน

ถอดบทเรียนการดำเนินงานภายใต้ โมเดลประเทศเมืองแก

- บทเรียนจากการลงมือทำ
- มองไปข้างหน้า
- เตรียมงานเปิดประเทศ
  - รูปแบบ
  - กิจกรรม เนื้อหา
  - ผู้รับผิดชอบ (เยาวชนจัดนิทรรศการ เขียนป้าย การแสดง
  - แผนงาน

โจทย์สำหรับการถอดบทเรียน

- ตั้งแต่เริ่มต้น...เราทำอะไรไปแล้วบ้าง
- สิ่งดีๆ ที่เกิดขึ้นต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชน
- สิ่งที่ต้องแก้ไขมีอะไรบ้าง แก้อย่างไร

กระทรวงสังคม

และวัฒนธรรม

ค่ายครอบครัวชั้นสุข

ปัญหา

ปัญหาเด็ก เยาวชนติดสุรา จับกลุ่มมั่วสุมตอนกลางคืน ขับรถเสียงดัง ทะเลาะวิวาทกัน ก้าวร้าว ไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่

สาเหตุ

- (๑) สัมผัสการดื่มเหล้า
- (๒) ขาดกิจกรรม มีเวลาว่างมากเกินไป ไม่ได้ทำงาน ไม่ไปโรงเรียน
- (๓) ติดเพื่อน เพื่อนชักชวน ทำตามเพื่อน อยากลอง อยากรู้
- (๔) ครอบครัวขาดความอบอุ่น ไม่มีเวลาให้ลูก พ่อแม่ปล่อยปละละเลย พ่อแม่ไปทำงานต่างถิ่น
- (๕) ครอบครัวขาดความรู้ในการดูแลลูกหลาน
- (๖) ผู้ปกครองที่มีความเครียดจากการไม่มีงานทำหรืออื่นๆ แต่แก้ปัญหาด้วยการดื่มเหล้า เด็กก็ทำตาม
- (๗) การขัดแย้งกัน ทำกายกัน ผิดใจกัน มีเรื่องกันมาก่อน ศักดิ์ศรี อยากเอาชนะกัน

เป้าหมายของโครงการ

- (๑) เด็ก เยาวชนลดและเลิกการดื่มสุรา
- (๒) เด็ก เยาวชนรู้จักการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ใช้เหตุผลในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ และมีความสามารถในการยับยั้งอารมณ์
- (๓) เด็ก เยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการทำกิจกรรมสันทนาการและกิจกรรมที่สร้างสรรค์
- (๔) ครอบครัว และชุมชนรักใคร่ สามัคคีกัน

การดำเนินงาน “ค่ายครอบครัวชั้นสุข”

- สร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน
  - สันทนาการ
  - แม่บ้านพิช
  - รอบกองไฟ
  - การทำอาหาร
  - พักบ้านหลังเดียวกัน
- ฐานการเรียนรู้
  - ฐานความสัมพันธ์ “เปิดเจ้าปัญหา”
  - ฐานรู้จักตนเอง “กิจกรรมสัตว์ ๔ ทิศ” “เป้าหมายชีวิต”
  - ฐานรู้จักครอบครัว “ร้องเพลงอ้อมอุ่น” “เพลงเด็กดังดวงดาว” เชื่อมโยงกับตนเอง เปิดความในใจกับครอบครัว
  - ฐานรู้จักชุมชน ประวัติชุมชน บุคคลต้นแบบ และภาพวาดชุมชนในฝัน
- สร้างความมั่นคงทางจิตใจ
  - นั่งสมาธิ ทำความรู้ตัวก่อนเริ่มทำกิจกรรม
  - ตาข่ายกัทรายอาหาร พิธีกรรม “ความสัมพันธ์ในครอบครัวคือฐานรากความเข้มแข็งของชุมชน”
- เปิดใจ รับฟัง คิดใคร่ครวญ หากทางออกร่วมกัน
  - เด็ก เยาวชน มองผู้ใหญ่อย่างไร
  - ผู้ใหญ่ มองเด็กอย่างไร
  - มีทางออกอย่างไร (วางอ่างปลา)
- วางแผนการดำเนินงาน ๓๗ แผนงาน

ผลที่เกิดขึ้นหลังค่ายครอบครัวชั้นสุข

- ทุกคนมีความสุข รู้จักคุ้นเคยกัน รักกันมากขึ้น
- ครอบครัวเข้าใจกัน รับฟังกัน
- ไม่มีการทะเลาะวิวาทในชุมชน
- เด็กรู้จักไหว้ ทักทายผู้ใหญ่
- ไม่มีเสียงรบกวนเตอรืใช้ศรบกาน
- เคารพกติกาชุมชนในเรื่องการดื่มและการขายสุรา
- เยาวชนให้ความร่วมมือในงานของชุมชน
- งานบุญประเพณีของชุมชนได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย

กระทรวงศึกษาธิการ

ห้องเรียนพี่สอนน้อง

การจัดการศึกษาโดยคนเมืองแกเพื่อคนเมืองแก

ปัญหาเด็กประถมศึกษา : เด็กอ่านหนังสือไม่ออกเขียนไม่ได้ เด็กไม่ยอมไปโรงเรียน

สาเหตุ :

๑. ครูสอน/อธิบายไม่เข้าใจ
๒. เบื่อครูเพราะครูโหด
๓. ไม่กล้าตอบคำถามครู
๔. ทำการบ้านไม่ทัน จึงทำให้เด็กไม่ยอมไปโรงเรียน จนเรียนไม่ทันเพื่อน

ปัญหาเด็กนักเรียนชั้นมัธยม : อ่านหนังสือไม่ออกเขียนไม่ได้ ไม่ยอมไปโรงเรียน หนีเรียน เล่นโทรศัพท์ ก่อเหตุทะเลาะวิวาท

สาเหตุ :

๑. การเรียนไม่สนุก
๒. ตามไม่ทันเพื่อน
๓. ไม่ได้ทำการบ้าน

เป้าหมายของโครงการ

๑. เด็ก เยาวชนบ้านเมืองแกรักในการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
๒. เด็ก เยาวชนบ้านเมืองแกอ่านได้ เขียนได้อย่างถูกต้อง พร้อมกับมีความสุขสนุกสนานและเชื่อมสัมพันธ์ที่ดีในการเล่นกีฬาหลังเลิกเรียน
๓. แก่นำเยาวชน (รุ่นพี่) ได้ฝึกฝนตนเองทั้งในด้านวิชาการ กีฬา จิตใจและอารมณ์ในการเป็นครูสอนน้อง
๔. เกิดคณะกรรมการดูแลการเรียนรู้อย่างดี เยาวชนบ้านเมืองแกอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินงาน “ห้องเรียนพี่สอนน้อง”

- ประชุมคณะทำงาน “กระทรวงศึกษาธิการ” เพื่อเตรียมการดำเนินกิจกรรม
- รับสมัครผู้เรียน
- ออกแบบและวางแผนการสอน
- วิชาที่สอน ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ
- เสริมด้วยการสอนศิลปะ ดนตรี กีฬา และสันทนาการ
- เรียนทุกบ่ายวันอาทิตย์ เวลา ๑๕.๐๐-๑๕.๐๐ น.

ผลที่เกิดขึ้น

- เด็กเยาวชนที่มาเรียนมีความสนุกสนาน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้ฝึกคิดวิเคราะห์ มีความรู้ และทักษะในการเรียนรู้มากขึ้น (ฟัง คิด พูด อ่าน เขียน)
- ผู้ปกครองเห็นว่าเด็กใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ กล้าแสดงออก และมีนิสัยดีขึ้น เช่น ความรับผิดชอบ ใจเย็น แบ่งปัน
- แก่นนำเยาวชนที่เป็นครูสอนได้พัฒนาความรู้ในวิชาที่สอนมากขึ้น พัฒนาทักษะการสอนการสื่อสารให้เข้าใจง่าย มีความมั่นใจมากขึ้น และภาคภูมิใจที่ได้ทำประโยชน์เพื่อชุมชน
- ตัวแทนผู้นำชุมชนช่วยนำเสนอกิจกรรมและเสวนาทาน
- ผู้นำชุมชนรู้สึกภาคภูมิใจ และเห็นเป็นแนวทางที่ดีที่จะเพิ่มเติมการเรียนรู้ให้หลากหลาย และต่อเนื่อง

ปัญหาอุปสรรค

- ยังมีเด็กจำนวนหนึ่งที่ยังไม่ได้มาเข้าร่วมกิจกรรมเพราะติดเพื่อน ติดทีวี ติดเกม
- บางคนยังไม่รู้ว่ามีกิจกรรมการเรียนการสอน
- บ้านอยู่ไกลเดินทางมาไม่สะดวก
- ผู้ปกครองบางคนยังไม่ให้ความร่วมมือ

ห้องเรียนพ่อแม่

การจัดการศึกษาโดยคนเมืองแกเพื่อคนเมืองแก

ปัญหาเด็กปฐมวัย : เด็กขาดความอบอุ่น ก้าวร้าว เอาแต่ใจตนเอง

สาเหตุ :

๑. เด็กไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ พ่อแม่ไปทำงานต่างจังหวัด
๒. ปู่ย่า ตายายขาดความรู้และทักษะในการสอนลูกหลาน
๓. เด็กถูกตามใจในทุกๆ ด้าน ทำให้ขาดการฝึกฝนตั้งแต่วัยเยาว์

เป้าหมายของโครงการ

๑. เด็ก เยาวชนบ้านเมืองแกรักในการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
๒. เด็ก เยาวชนบ้านเมืองแกอ่านได้ เขียนได้อย่างถูกต้อง พร้อมกับความสุขสนุกสนานและเชื่อมโยงสัมพันธ์ที่ดีในการเล่นกีฬาหลังเลิกเรียน
๓. แก่นนำเยาวชน (รุ่นพี่) ได้ฝึกฝนตนเองทั้งในด้านวิชาการ กีฬา จิตใจและอารมณ์ในการเป็นครูสอนน้อง
๔. เกิดคณะกรรมการดูแลการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชนบ้านเมืองแกอย่างต่อเนื่อง

ผลที่เกิดขึ้น

- เด็กเยาวชนที่มาเรียนมีความสุขสนุกสนาน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้ฝึกคิดวิเคราะห์ มีความรู้ และทักษะในการเรียนรู้มากขึ้น (ฟัง คิด พูด อ่าน เขียน)
- ผู้ปกครองเห็นว่าเด็กใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ กล้าแสดงออก และมีนิสัยดีขึ้น เช่น ความรับผิดชอบ ใจเย็น แบ่งปัน
- แก่นนำเยาวชนที่เป็นครูสอนได้พัฒนาความรู้ในวิชาที่สอนมากขึ้น พัฒนาทักษะการสอนการสื่อสารให้เข้าใจง่าย มีความมั่นใจมากขึ้น และภาคภูมิใจที่ได้ทำประโยชน์เพื่อชุมชน
- ผู้นำชุมชนรู้สึกภาคภูมิใจ และเห็นเป็นแนวทางที่ดีที่จะเพิ่มเติมการเรียนรู้ให้หลากหลาย และต่อเนื่อง

ปัญหาอุปสรรค

- ยังมีเด็กจำนวนหนึ่งที่ยังไม่ได้มาเข้าร่วมกิจกรรมเพราะติดเพื่อน ติดทีวี ติดเกม
- บางคนยังไม่รู้ว่ามี การเรียนการสอน
- บ้านอยู่ไกลเดินทางมาไม่สะดวก
- ผู้ปกครองบางคนยังไม่ให้ความร่วมมือ

กระทรางสิ่งแวดลอม

โครงการรักบ้านรักชุมชน

ปัญหา

จากการระดมปัญหาของสภาผู้นำชุมชนบ้านเมืองเก่า และจากตัวแทนครอบครัวจำนวน ๖๐ ครอบครัว พบว่า ชะนะในชุมชนส่วนใหญ่เกิดจากการจัดการไม่ดีในครัวเรือน ทั้งการทิ้งขยะไม่เป็นที่ ไม่คัดแยกขยะ บ้านเรือนไม่สะอาด ไม่มีระเบียบ ข้างของอยู่ไม่เป็นที่ เป็นทาง ทำให้สมาชิกครอบครัวขาดคุณภาพชีวิตที่ดี

สาเหตุ

- (๑) ไม่คัดแยกขยะก่อนทิ้ง
- (๒) ขาดจิตสำนึก ขาดความรับผิดชอบ มักง่าย ไม่มีวินัย ทำให้ทิ้งขยะไม่ถูกที่
- (๓) เจ้าของบ้านมีการะมาดทำให้ไม่มีเวลา เพราะส่วนใหญ่ออกไปทำงาน ไม่ค่อยได้อยู่บ้าน
- (๔) เจ้าของบ้านไม่สนใจทำความสะอาดเรียบร้อย เก็บของไม่เรียบร้อย ไม่มีคนดูแลเอาใจใส่
- (๕) บางครัวเรือนต้องการคำแนะนำ
- (๖) ไม่มีที่ทิ้งขยะ กำจัดขยะ
- (๗) เด็กๆ ห่วงเล่น เกียจคร้าน ไม่ได้ช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้าน

เป้าหมายของโครงการ

๑. มีครอบครัวอย่างน้อย ๖๐ ครอบครัว เข้าร่วมกิจกรรมครอบครัวต้นแบบ “รักบ้านรักชุมชน” อย่างต่อเนื่อง
๒. เกิดครอบครัวต้นแบบที่บ้านเรือนมีความสะอาดและเป็นระเบียบ สามารถเป็นแบบอย่างให้กับครอบครัวอื่นในชุมชน และนอกชุมชนได้
๓. ชุมชนโดยรวมมีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย และงดงาม คนในชุมชนจิตใจแจ่มใสและเบิกบาน
๔. เด็กและเยาวชนได้รับการฝึกฝนให้เป็นคนรักสะอาด และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยในชีวิต

ขั้นตอนการดำเนินงาน “โครงการรักบ้านรักชุมชน”

๑. ระดมปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมของชุมชน สาเหตุ ภัยที่ยากเห็น และวิธีการแก้ไข
๒. ทุกคนเห็นปัญหาร่วมกันว่า ชยะเกิดขึ้นจากครัวเรือนไม่จัดการ ส่งผลให้ชุมชนไม่สะอาดด้วย
๓. เลือกวิธีการแก้ปัญหาร่วมกัน คือ การจัดการขยะและความสะอาดในครัวเรือนตนเอง
๔. คณะรัฐมนตรีหาสมาชิก โดยการเลือกครอบครัวของสภาผู้นำชุมชน และแกนนำเยาวชนนำร่องก่อน ๖๐ ครัวเรือน
๕. ประชุมเพื่อทำความเข้าใจปัญหา เป้าหมาย และวิธีการแก้ร่วมกันกับสมาชิกกลุ่ม
๖. ถ่ายรูปบริเวณบ้านของแต่ละครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการก่อนที่จะเริ่มโครงการ
๗. เลือกบ้านตัวอย่าง และสมาชิกไปเรียนรู้จากบ้านตัวอย่าง
๘. แต่ละครัวเรือนเริ่มจัดการบ้านตนเองตั้งแต่วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เป็นต้นมา
๙. เมื่อครบ ๑ เดือน คณะรัฐมนตรีฯ เยี่ยมบ้าน คัดเลือก ๑๐ ครอบครัวต้นแบบ
๑๐. แกนนำเยาวชนถ่ายรูปหลังการทำโครงการเพื่อเปรียบเทียบ ก่อนทำ และ หลังทำ

ผลที่เกิดขึ้น

- สมาชิกในครอบครัวรักความสะอาด ช่วยกันดูแลทำความสะอาดบ้าน และจัดเก็บข้าวของให้เป็นระเบียบ
- รู้จักคิดแยกขยะ
- ทำน้ำหมักจากเศษอาหารที่เหลือใช้
- จาก ๖๐ ครีวเรือน ขยายไปสู่ครัวเรือนอื่นๆ อยากทำบ้านตนเองให้สะอาดเหมือนบ้านต้นแบบ
- ชุมชนตื่นตัวในการทำ ความสะอาด
- เยาวชนมีส่วนร่วมในการจัดเก็บข้อมูล และช่วยรักษาความสะอาดบ้านมากขึ้น

แนวทางในการดำเนินงานให้ต่อเนื่อง

- ขยายแนวคิดไปสู่ครอบครัวที่ยังไม่สนใจในการรักษาความสะอาดในครัวเรือน
- กระตุ้นให้มีความต่อเนื่องจนติดเป็นความเคยชินในการจัดการขยะและรักษาความสะอาดในครัวเรือน

กระถางเกษตร และการทำมาหากิน

โครงการเกษตรเพื่อคนรุ่นใหม่: สร้างอาหารชุมชน เลี้ยงปลาตก และเลี้ยงไก่

ปัญหา

อาชีพเกษตรกรไม่สามารถทำให้ครอบครัวอยู่รอดได้ในสังคมปัจจุบัน จึงต้องหารายได้จากส่วนอื่น เช่น รับจ้างต่างจังหวัด ทำให้ไม่ได้พัฒนาองค์ความรู้ และทักษะด้านการเกษตร ไม่ว่าจะเป็นการทำนา หรือเลี้ยงสัตว์ คุณภาพชีวิตด้านอื่นๆ ทั้งอาหาร และการพักผ่อน ก็ไม่ได้รับการเอาใจใส่อย่างเต็มที่ เพราะต้องมุ่งหาเงินมาใช้ในชีวิต และขาดผู้สืบทอดด้านการเกษตร

สาเหตุ

๑. การขาดปุ๋ยคอกทำให้ต้นทุนการผลิตสูง
๒. ขาดแหล่งน้ำ
๓. การปลูกพืชเชิงเดี่ยวทำให้เสี่ยงต่อการขาย
๔. การทำตามคนอื่น
๕. ขาดความรู้ความเข้าใจ
๖. ผลผลิตราคาตกต่ำ
๗. ปุ๋ยราคาแพง
๘. ศัตรูพืชมีมาก
๙. กลัวคนอื่นได้ผลผลิตมากกว่า
๑๐. ขาดอาชีพเสริมในชุมชนมีแต่ทำนาอย่างเดียว
๑๑. ขาดการรวมกลุ่ม และขาดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

เป้าหมายของโครงการ

- เยาวชนได้เรียนรู้ในการพึ่งพาตนเองเรื่องอาหาร มีอาชีพเสริม เพิ่มการพัฒนาทักษะชีวิต
- รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม
- เยาวชนรู้คุณค่าของเวลา
- เกิดคณะกรรมการดูแลการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชนบ้านเมืองแกอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนการดำเนินงาน “โครงการเกษตรเพื่อคนรุ่นใหม่”

๑. ระดมปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมของชุมชน สาเหตุ ภัยที่ยากเห็น และวิธีการแก้ไข
๒. ทุกคนเห็นปัญหาร่วมกันว่า ชะยะเกิดขึ้นจากครัวเรือนไม่จัดการ ส่งผลให้ชุมชนไม่สะอาดด้วย
๓. เลือกวิธีการแก้ปัญหาร่วมกัน คือ การเริ่มต้นจากการดึงเยาวชนที่สนใจทั้งที่กำลังเรียนอยู่และไม่ได้เรียนเข้ามาเป็นผู้ดำเนินงาน
๔. คณะรัฐมนตรีและเยาวชนประชุมวางแผนการดำเนินกิจกรรม
  - เลี้ยงไก่พื้นเมือง
  - เลี้ยงปลาตกในกระชัง
๕. หาสถานที่ดำเนินการ ได้ข้อสรุป คือ ใช้บริเวณสวนของนางสมหมาย รักชอบ และแหล่งน้ำสาธารณะหนองหอ
๖. ประชุมสร้างกติกา และแบ่งความรับผิดชอบ
  - สมาชิก ๑๐ คน นำแม่ไก่คนละ ๒ ตัว มารวมกัน เป็นการรวมหุ้น
  - แบ่งความรับผิดชอบในการดูแลไก่
  - สร้างโรงเรือนไก่ และกระชังปลาตก
  - เริ่มเลี้ยงไก่ และปลา

ผลที่เกิดขึ้น

- เยาวชนภาคภูมิวิจิที่สามารถทำได้ และได้ร่วมกิจกรรมดีๆ ในชุมชนของตนเอง
- คณะรัฐมนตรีภาคภูมิวิจิที่ได้รวมกลุ่มเยาวชนให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และอยากทำตัวให้เป็นแบบอย่างกับน้องๆ รุ่นถัดไป
- ผู้นำมีความเข้าใจในอารมณ์ความรู้สึกของวัยรุ่นมากขึ้น
- เกิดเป็นแรงกระตุ้นให้คนในชุมชนเอาแบบอย่าง

สิ่งที่ต้องแก้ไข

- ครอบครัวของกลุ่มเป้าหมายยังไม่เข้าใจเป้าหมายของกิจกรรมทั้งหมด
- จัดประชุมสมาชิกทั้งหมดน้อยเกินไป ส่วนใหญ่ประชุมเฉพาะแกนนำ
- ตารางกิจกรรม และหน้าที่รับผิดชอบยังไม่ชัดเจน

วิธีการแก้ไข

- ประชุมสมาชิกกลุ่มและครอบครัวพร้อมกันเพื่อทำความเข้าใจถึงประโยชน์ที่จะได้รับ กฎกติกา ในการทำงานร่วมกัน และคณะรัฐมนตรีบอกเล่ากับครอบครัวแบบตัวต่อตัว
- ประชุมสมาชิกกลุ่มเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละ ๒ ครั้ง
- กำหนดบทบาทหน้าที่กันให้ชัดเจน เช่น การทำบัญชีรายรับรายจ่าย

กระทรวงมหาดไทย

โครงการเวรยามเพื่อประชาชนใจ

ปัญหา

ปัญหาเด็กและเยาวชนก่อเหตุทะเลาะวิวาททั้งในชุมชน และภายนอกชุมชน เป็นปัญหาที่เพิ่มระดับความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ชาวบ้านเล่าว่า “ขบวนรถมอเตอร์ไซค์ของวัยรุ่นจากต่างหมู่บ้านนับเป็น ๒๐ คัน และอาวุธครบมือ ขับเข้ามาในหมู่บ้าน อย่างไม่เกรงกลัว บางทีกลางวันก็เข้ามา”

สาเหตุของการทะเลาะวิวาท

๑. ความขัดแย้งกัน ทำกายกัน ไม่พอใจกัน มีเรื่องกันมาก่อน คักดีศรี อยากเอาชนะกัน
๒. ขาดสติ เพราะดื่มสุราแล้วไปหาเรื่องกัน
๓. เชื่อเพื่อน เพื่อนมีปัญหาแล้วชักชวนให้ไปช่วย
๔. แยกแยะ ชู้สาว
๕. ผู้ใหญ่บางคนให้ข้อมูลที่ผิดกับเยาวชนนำไปสู่ความขัดแย้ง
๖. ขาดการดูแลเอาใจใส่จากครอบครัวอย่างใกล้ชิด

เป้าหมายของโครงการ

๑. ทั้งชาวบ้านและเยาวชนอาสาขึ้นมาเป็นผู้รักความสงบและความปลอดภัยในชุมชน เฝ้าเวรยามเป็นประจำ อย่างน้อย ๔๐ คน
๒. อาสาสมัครรักษาความสงบและความปลอดภัยในชุมชนมีความรู้และความสามารถในการรับมือกับปัญหาเมื่อเกิดเหตุ ความรุนแรง
๓. ไม่มีเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทในชุมชน

ขั้นตอนการดำเนินงาน “โครงการเวรยามเพื่อประชาชนใจ”

- รับสมัครคนที่สนใจอยากเข้ามาทำ โดยรัฐมนตรีฯ เดินตามความสมัครใจตามบ้าน
- ประชุมวางกฎกติกา เช่น ห้ามดื่มเหล้าขณะปฏิบัติหน้าที่ ห้ามมาสาย
- วางเวรยาม ๓ จุดๆละ ๓-๔ คน
- มารวมตัวกันที่สี่แยกกลางหมู่บ้านตอน ๑๙.๐๐ น. ก่อนแยกย้ายรัฐมนตรีเรียกจัดแถว ชานซื่อ แนะนำการดูแลหมู่บ้าน
- แต่ละคนจะมีเครื่องมือคือ ไฟฉาย และกระบอง
- ช่วยเหลืองานสังคม เช่น เป็นเจ้าภาพงานสวดอภิธรรมศพ ช่วยเหลืองานกระทรวงอื่นๆ ที่ต้องการกำลัง

ผลที่เกิดขึ้น

- ตอนแรกยังรู้สึกกลัว ไม่กล้าเดินเวรยาม พอมีเพื่อนแล้วรู้สึกสนุก คุยหยอกล้อ คุยเรื่องงานของกระทรวง คุยเรื่องทำมาหากิน คุยเรื่องครอบครัว
- เวลาเรียกแถวก็สนุกเพราะมีทั้งความจริงจังของรัฐมนตรีฯ และความสนุกในการหยอกล้อ และแก่งกัน เช่น เรียกยศต่างๆ
- คนในหมู่บ้านรักบาทกฏกติกาเป็นอย่างดี เช่น ร้านค้าไม่ขายเหล้าหลัง ๒ ทุ่ม วิทยุไม่เกาะกลุ่มกันอยู่นอกบ้านหลัง ๒ ทุ่ม หมู่บ้านอื่นเมื่อรับทราบกฏกติกาของชุมชนก็ปฏิบัติตาม และได้รับคำชื่นชม
- ชุมชนเฝ้ายาม ไม่มีจับกลุ่มมั่วสุม ไม่ขับรถเสียงดัง
- เมื่อก่อนต่างคนต่างอยู่ ไม่มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนกัน เมื่อมีกิจกรรมนี้คนในชุมชนได้มีโอกาสพูดคุยแลกเปลี่ยนกันมากขึ้น
- ความกระตือรือร้นของกระทรวงมหาดไทยช่วยกระตุ้นกระทรวงอื่นๆ ด้วย และการคุยกันบ่อยๆ ของกระทรวงมหาดไทยทำให้ความคิดตกผลึก การนำเสนอก็ชัดเจนด้วย

สิ่งที่ต้องทำเพิ่ม

- ดำเนินการให้ทางราชการรองรับการปฏิบัติหน้าที่
- ความรู้เรื่องขอบเขตอำนาจที่ทำได้
- มีชุดปฏิบัติหน้าที่ให้ครบทุกคน
- มีวิทยุสื่อสารครบทุกจุด
- กำแพงกันทางเข้าออกหมู่บ้าน
- ฝึกซ้อมเหตุการณ์ที่ต้องปะทะ

ปัจจัยสำคัญต่อการดำเนินงานของกระทรวงมหาดไทย

- ทุกคนเห็นเป็นปัญหาร่วมที่ต้องแก้ไข (วิทยุจับกลุ่มมั่วสุม ทะเลาะวิวาท)
- ความสนุกสนาน ได้เล่น ได้คุยแลกเปลี่ยน
- ทุกคนอยากมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชน เมื่อมีโอกาสที่ตนเองทำได้ก็อยากทำ
- ประชุมประจำเดือนก็จะเน้นย้ำกับผู้ปกครองของเด็กเรื่องกฏกติกาชุมชน
- ทางการยอมรับ

กระทรวงสาธารณสุข

โครงการปลูกผักสวนครัวอย่างน้อย ๕ อย่าง

ปัญหา

๑. โรคที่เกิดขึ้นทางด้านร่างกาย คือ ไข้หวัด เป็นไข้บ่อย โรคเบาหวาน โรคความดัน โรคเครียด โรคหอบหืด โรคทางเดินอาหาร โรคอ้วน โรคปวดขาปวดข้อกระดูก โรคเส้นเลือดในสมองแตก โรคห้าน้ำมูก และนอนไม่หลับ
สาเหตุเกิดจาก (๑) การกินอาหารที่ไม่ถูกหลักอนามัย กินอาหารที่ไม่มีประโยชน์ (๒) อากาศและสิ่งแวดล้อมไม่ดี (๓) พักผ่อนไม่เพียงพอ ไม่ออกกำลังกาย (๔) ดื่มสุรามากเกินไป
๒. ปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ ได้แก่ โรคเครียด และไม่สบายใจ
สาเหตุเกิดจาก (๑) ครอบครัวความอบอุ่น ไม่เข้าใจกัน ไม่มีเวลาให้กัน ทุกคนต่างทำงาน ลูกกำลังเรียนต้องใช้เงินมาก (๒) รายได้ไม่พอรายจ่าย ทำให้เป็นหนี้ทั้งในระบบและนอกระบบ (๓) การคิดถึงความทุกข์ในอดีต และคิดถึงอนาคตของลูกหลาน (๔) ครอบครัวทะเลาะกัน (๕) การดูแลคนแก่ (๖) ปัญหาเกี่ยวกับการทำมาหากิน เช่น ไม่สบายใจเพราะฝนไม่ตก ลูกหนี้ไม่ใช้เงินที่ยืมไป (๗) ขาดความปรองดองสามัคคีในชุมชน
๓. ปัญหาสุขภาพทางด้านปัญญา (๑) ปัญหาในเด็ก คือ เด็กอ่านหนังสือไม่ออก เขียนไม่ได้ สาเหตุจาก ครูไม่ค่อยสอนให้แต่งานเด็กและครูไม่สนใจเรื่องภายนอก เด็กไม่ค่อยสนใจเรียน (๒) ปัญหาในผู้ใหญ่คือ ไม่ค่อยได้หาความรู้เพิ่มเติม สาเหตุเกิดจากไม่ค่อยมีเวลาดูหนังสือ เรียนมาน้อย มีปัญหาด้านสายตา เวลาไม่ทำตามคิดคำตอบไม่ออกเพราะไม่ค่อยได้ฝึกฝนและไม่มีความรู้ ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่เพียงพอทำให้สื่อสารไม่รู้เรื่อง หากความรู้แล้วเครียดทำให้ปวดสมอง ขาดความรู้เกี่ยวกับสุขภาพการกินอาหาร

เป้าหมายของโครงการ

- มีครอบครัวอย่างน้อย ๖๐ ครัวเรือน เข้าร่วมกิจกรรมครอบครัวต้นแบบ “ปลูกผักสวนครัวอย่างน้อย ๕ อย่าง” อย่างต่อเนื่อง
- เกิดครอบครัวต้นแบบที่มีสุขภาพกาย ใจ และปัญญาที่ดี จนสามารถเป็นแบบอย่างให้กับครอบครัวอื่นในชุมชน และนอกชุมชนได้
- ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ในครอบครัว
- เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันจากการทำงานร่วมกัน

ขั้นตอนการดำเนินงาน “โครงการปลูกผักสวนครัวอย่างน้อย ๕ อย่าง”

- ประชุมคณะทำงาน “ด้านสาธารณสุข” เพื่อเตรียมการดำเนินกิจกรรม
- รับสมัครครอบครัวต้นแบบจำนวน ๖๐ ครัวเรือน โดยเริ่มจาก ครอบครัวสภาชุมชน ครอบครัวเยาวชน และรับสมัครผู้ที่สนใจเข้าร่วม
- ประชุมครอบครัวต้นแบบเพื่อทำความเข้าใจร่วมกัน ทำข้อตกลงร่วมกัน และระบุว่าใครจะปลูกอะไร
- แก่นนำเยาวชนเก็บข้อมูล โรคต่างๆ ที่มีในแต่ละครัวเรือน
- รวบรวมและบันทึกเป็นฐานข้อมูล
- แต่ละครอบครัวเริ่มปลูกผักอย่างช้าปลายเดือนตุลาคม
- ทอดบทเรียนครอบครัวต้นแบบเกี่ยวกับการปลูกผัก

ผลที่เกิดขึ้น

- มีทัศนคติโลกและโลกเปลี่ยนกัน
- จากที่เคยซื้ออาหารถุงสำเร็จ เปลี่ยนเป็นทำอาหารรับประทานเอง
- รายจ่ายด้านอาหารลดลง รายได้เพิ่มมากขึ้น [ข้อนี้นี้ให้ใช้ตารางแสดงบัญชีรายจ่ายของคนที่เข้าร่วมโครงการและได้ทำบัญชีครัวเรือน]
- มีความสุขจากการปลูกผัก และเห็นผลผลิตที่เกิดขึ้น
- มีสุขภาพจิตที่ดีขึ้น เพราะใช้เวลากับการปลูกผัก ไม่มีว้าวุ่นอยู่กับปัญหา
- ความสัมพันธ์ในครอบครัวดีขึ้น เพราะมีกิจกรรมทำด้วยกัน

สิ่งที่ต้องทำเพิ่ม

- ถ้าจะทำอะไรให้รับกำไร อย่าบ้าแต่รอ
- ลงมือทำ
- ไม่ซื้ออาหารถุงพลาสติก

บทบาทแกนนำเยาวชนในงานเปิดประเทศ

“โมเมอเมืองเก”

วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔

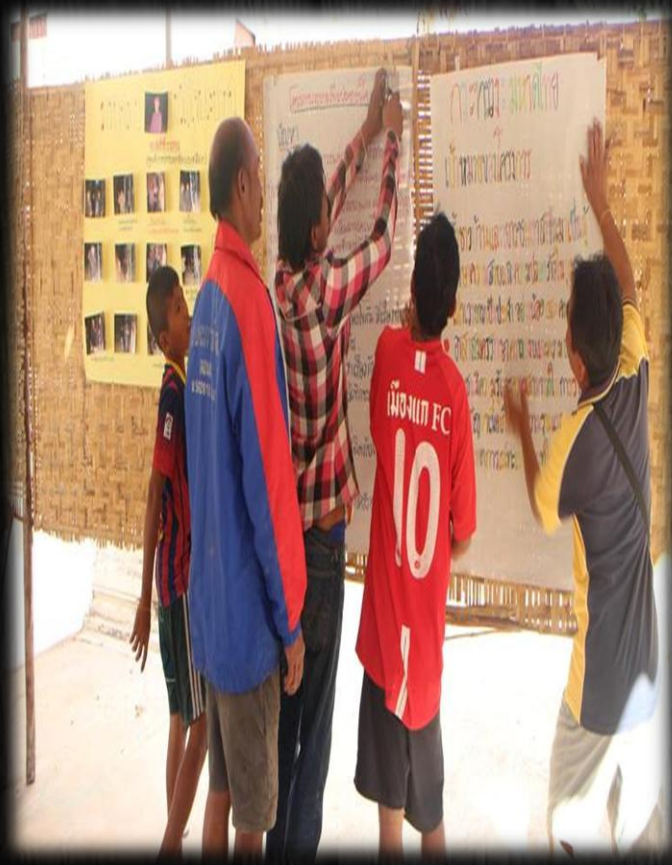
ณ บ้านเมืองเก

เตรียมงานตามความถนัด ความชอบของตนเอง

เตรียมงานตามความถนัด ความชอบของตนเอง รับผิดชอบภาระหลัก และภาพรวมร่วมกันทำ

เตรียมงานตามศักยภาพ ความถนัด ความชอบของตนเอง

ช่วยเตรียมอาหาร: เอาสายบัว ปลอกมะพร้าว ตอนขนไก่

เตรียมงานตามความถนัด ความชอบของตนเอง

จัดนิทรรศการ เขียนป้าย

ปัญหา

- เด็กประถมศึกษา : เด็กอ่านหนังสือไม่ออกเขียนไม่ได้ เด็ก
ไปโรงเรียน
- สาเหตุ : ครูสอน/อธิบายไม่เข้าใจ
เนื้อหาสาระครูพูด
ไม่กล่าวดูแลคำอธิบาย
ทำการบ้านไม่ทัน จึงทำไม่ได้ก็ไม่ส่ง
โรงเรียน จนเรียนไม่ทันเพื่อน
- เด็กมัธยม : อ่านหนังสือไม่ออกเขียนไม่ได้ ไม่
โรงเรียน เช่น เรียน เล่นโทรศัพท์ เล่น
โซเชียลมีเดีย
- สาเหตุ : การเรียนไม่สนุก
ตามไม่ทันเพื่อน
ไม่ได้ทำการบ้าน

การดำเนินงาน "ค่ายครอบครัว ชื่นชื่น"

- ได้รับความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน
- ฝึกทักษะการ
- แฝงน้ำพิช
- รวบรวมไฟ
- การทำอาหาร
- พักบ้านหลังเดียวกัน
- ขบวนการเรียนรู้
- ฐานคอมพิวเตอร์ "เปิดเจ้าปัญญา"
- ฐานรู้จักตนเอง "กิจกรรมรัก 4 ทิศ" "ฝ่าผจญภัย"
- ฐานรู้จักครอบครัว "รู้ใจเพื่อนบ้าน" "พอใจเด็กดีดวง"
- เชื่อมโยง กับตนเอง วิเคราะห์จิตใจกับครอบครัว
- ฐานรู้จักชุมชน ปลูกฝังคุณธรรม บุคลิกอันเข้มแข็ง และสามัคคี
- ได้รับความรู้ความเข้าใจ
- ฝึกสมาธิ ทำความดีร่วมกัน ตั้งใจทำความดี
- ฝึกสังเกตภาพ ทำกิจกรรม "ความสัมพันธ์ในครอบครัวคือฐานแห่งความสุข"
- เปิดใจ รับฟัง ดีใจใคร่ครวญ ทำความดีร่วมกัน
- เด็ก เยาวชน ฆราวาส ใจดีอยู่อย่างไว้

ผลที่เกิดขึ้น

- ทุกคนมีความสุขรู้จักกันเคยกันมากขึ้น
- ครอบครัวเข้าใจกัน รับฟังกัน
- ไม่มีการทะเลาะวิวาทในชุมชน
- เด็กรู้จักไหว้ ทักทายผู้ใหญ่
- ไม่มีการข่มขู่หรือใช้ความรุนแรง
- เคารพกติกาชุมชนในเรื่องการดื่ม
- เยาวชนให้ความร่วมมือในงานของชุมชน
- งานบุญประเพณีของชุมชนได้รับจากทุกฝ่าย

ต้อนรับด้วยความยินดี

สวัสดีครับ/ค่ะ...โมเมอเมืองแคครับ/ค่ะ

กำกับการแสดงโดยแกนนำเยาวชน

วิทยาการประจำฐานเรียนรู้ของกระทรวง

ผู้ร่วมเสวนา

“ประเทศเมืองแก: การกระจายอำนาจสู่ชุมชนจัดการตนเอง”

“สิ่งที่เปลี่ยนคือ กล้าพูด กล้าคิด กล้าทำ รู้จักวางแผนการทำงาน รู้จักที่จะยอมรับคนอื่น รู้จักที่จะยอมลดทอนตัวเอง กล้าเปิดใจ รู้จักการนำเสนอ ได้รู้จักเพื่อนๆ แต่ก่อนอยู่แต่ในบ้าน ดูทีวี เก็บตัว พอทำกิจกรรมก็ได้อยู่กับเพื่อนมากขึ้น แม่เกรดจะไม่ขึ้นเท่าไร’ แต่ความเข้าใจในการเรียนมันมีเพิ่มมากขึ้น พอเรามาทำตรงนี้ เรามีการวางแผนการทำงาน เราเอามาประยุกต์ใช้ เวลาทำงานกลุ่มเรามีการแบ่งบทบาท หาคำหัวหน้ากลุ่ม วางขั้นตอนการทำงาน ทำเสร็จประเมินผลว่าดีหรือไม่ดี การจัดเวลา ถ้าเรากลับบ้านค่ำ เราก็ลดเวลาเล่นโทรศัพท์ลง เหลือครึ่งชั่วโมง หรือ 15 นาทีก็ได้ เราไม่ได้ยึดติดขนาดไหน”

ถอดบทเรียนหลังทำ

- ความรู้สึก
- สิ่งทำได้ดี
- สิ่งที่ต้องปรับ

ประเทศเมืองแก ชุมชนจัดการตนเอง

